

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність 242- «Туризм і рекреація»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Харківського національного
університету
імені В.Н. Каразіна

«19» 06. 2024 року,
протокол N 16

Введено в дію з 2024/2025 навчального
року наказом від 19.06.2024 № 20540

Проректор з науково-педагогічної
роботи

(Олександр ГОЛОВКО)

Харків 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми

“Туристичний бізнес”

(перший (бакалаврський) рівень вищої освіти)

Освітню програму розглянуто та схвалено:

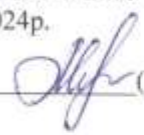
1. Науково-методичній раді Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

протокол N 10 від «18» 08. 2024 р.

Голова науково-методичної ради,

проректор з науково-педагогічної роботи (Олександр ГОЛОВКО)

2. Вчена рада факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу: протокол № 18 від «27» червня 2024р.

Заступник голови Вченої ради факультету (Тетяна МІРОШНИЧЕНКО)

3. Науково-методична комісія факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу: протокол № 15 від «25» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Олена МИКОЛЕНКО)

4. Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства:
протокол № 19 від «24» червня 2024 р.

Завідувач кафедри (Анатолій ПАРФІНЕНКО)

5. Гарант ОП (Олена СВТУШЕНКО)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи		
Євтушенко Олена Віталіївна	доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства (гарант ОП)	кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу
Члени робочої групи		
Парфіненко Анатолій Юрійович	завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства, доцент	кандидат історичних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу
Подлепіна Поліна Олександрівна	доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства	кандидат економічних наук
Посохов Іван Сергійович	доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства	кандидат історичних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу
Шамара Ірина Миколаївна	доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства	кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

До проектування освітньої програми долучені:

Представники здобувачів вищої освіти: здобувачки вищої освіти ОП «Туризм» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти 4 курс Сучкова Влада та Никифорчук Мирослава

Представники роботодавців: заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради Згурська Юлія Вікторівна, директор туристичного агентства «Душевний тур», випускниця ОП «Туризм» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти Владислава Огінська, заступник начальника служби прийому та розміщення ТОВ готельний комплекс «Харків Палас» (випускник кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна) Панчехін Дмитро Ігорович

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

- Стандарт вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем освіти за спеціальністю 242 «Туризм», затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018р.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-Turizm-bakalavr.21.01.22.pdf>
- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII
- Національна рамка кваліфікацій

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

- Рецензія від директора Premier Palace Hotel Kharkiv Соколенко О.М.
- Рецензія від кандидата географічних наук, доцента кафедри туризму і готельного господарства Харківського національного університету міського господарства Поколюдної М.М.

**Профіль освітньо-професійної програми бакалавра
зі спеціальності 242- «Туризм і рекреація»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Офіційна назва програми	Туристичний бізнес (Travel Business)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Кваліфікація, що присвоюється	бакалавр з туризму і рекреації, туристичний бізнес
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, нормативний термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України; Україна Акредитована спеціальність «Туризм», сертифікат про акредитацію спеціальності за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти: серія УД № 21009536, термін дії сертифіката – до 01.07.2029 р. https://www.univer.kharkov.ua/docs/certificates/new/242-b.pdf
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ -ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	До освоєння освітньої програми допускаються особи, які мають освіту відповідного рівня, наявність якої підтверджено документом державного зразка про повну середню освіту
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	До 2028 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://international-relations-tourism.karazin.ua/academics/organization-of-the-process-of-education/Time-Tables-of-Classes.html
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми	Підготовка кваліфікованих фахівців з поглибленим знанням професійної іноземної мови, які мають загальні та фахові компетентності для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	24 Сфера обслуговування 242 «Туризм і рекреація» Об'єкти вивчення: - туризм як суспільний феномен, складна соціо-еколого-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням;

	<p>- туризм як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.</p> <p>Ціль навчання – формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму</p> <p>Теоретичний зміст предметної області . Поняття: туризм, турист, сфера туризму, форми та види туризму, рекреаційно-туристичні ресурси, об'єкти та атракції туризму; туристичний продукт, екскурсія, туристична дестинація, туристична діяльність, туристичний сервіс, індустрія туризму, туристична інфраструктура, ринок туристичних послуг, суб'єкти туристичного бізнесу; концепції: 1) гуманістична, патріотично-виховна, національної ідентичності; 2) глобалізації та глокалізації туризму; 3) геоторіальності туризму, геопросторової організації туристичного процесу; 4) сталого туризму задля розвитку; 5) інформаційно-технологічна; 6) холістичного маркетингу, 7) сервісна; 8) соціально відповідального бізнесу; принципи, які визначають закономірності підготовки фахівців: студентоцентричний, компетентнісно-орієнтований, науковості, систематичності і послідовності навчання, практико-орієнтований, міждисциплінарний.</p> <p>Предметна область містить знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреалогії, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності.</p> <p>Методи, методика та технології: загально- та спеціальнонаукові методи: географічні, економічні, соціологічні, психологічні, інформаційні, методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні).</p> <p>Інструменти та обладнання: технічне обладнання та оснащення для обробки інформації, дотримання безпеки в туризмі та туристичної діяльності суб'єктів туристичного ринку, спеціалізовані прикладні ліцензовані програми, карти, атласи, спортивне спорядження.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта та професійна підготовка в галузі туризму за спеціальністю «Туризм і рекреація». Ключові слова: туризм, туроперейтинг, туристичний продукт, подорож , курорт, рекреація.
Особливості програми	Підготовка фахівців з туризму з поглибленим вивченням іноземних мов

4 – Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники спеціальності «Туризм і рекреація» можуть займатися інформаційно-аналітичною, консультативною, експертною діяльністю щодо особливостей розвитку окремих країн і регіонів у сфері туризму, державного управління в приватних чи громадських організаціях.</p> <p>Випускники спеціальності «Туризм і рекреація» можуть обіймати наступні посади: фахівець з туристичного обслуговування; організатор подорожей (екскурсій); екскурсвод; фахівець із організації дозвілля; фахівець з розвитку сільського туризму; фахівець із спеціалізованого обслуговування; інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму); інспектор з туризму; фахівець із туристичної безпеки; інструктор-методист з туризму.</p>
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти, підвищення кваліфікації. Академічна мобільність.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське віртуальне навчальне середовище.
Оцінювання	<p>Поточний контроль: тестові завдання, контрольні роботи, есе, презентації.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль: екзамени, заліки, контрольні, курсові роботи.</p> <p>Атестація: комплексний атестаційний екзамен за фахом «Туризм і рекреація» та захист в ЕК випускної кваліфікаційної роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p>

	<p>ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу</p> <p>ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p> <p>ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p>ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій</p> <p>ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом</p> <p>ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно</p> <p>ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</p> <p>Передбачені робочою групою:</p> <p>ЗК 16. Здатність ефективно формувати свою комунікативну стратегію та передбачати можливий розвиток подій у ситуаціях міжкультурного спілкування, користуватися різноманітними тактичними прийомами комунікації з урахуванням міжкультурної компетентності – знань звичаїв, традицій іншої культури, що забезпечує успішне спілкування між комунікантами</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності</p> <p>СК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>СК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій</p> <p>СК 04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління</p> <p>СК 05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів</p> <p>СК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)</p> <p>СК 07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту</p> <p>СК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем</p> <p>СК 09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах</p> <p>СК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал</p> <p>СК 11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку</p> <p>СК 12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу</p>

	<p>СК 13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації</p> <p>СК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці</p> <p>СК 15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства</p> <p>СК 16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу</p> <p>Передбачені робочою групою:</p> <p>СК 17. Володіння фаховою термінологією іноземною мовою.</p> <p>СК 18. Здатність створювати усні й письмові фахові переклади з англійської і другої іноземної мови українською, з української мови англійською й другою іноземною мовами.</p> <p>СК 19. Здатність спілкуватися англійською та другою іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою.</p> <p>СК 20. Знання про природу, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародного туристичного бізнесу</p> <p>СК 21. Розуміння міжнародних інтеграційних процесів та місце в них України</p> <p>СК 22. Розуміння специфіки взаємовідносин креативної економіки та туристичної галузі</p> <p>СК 23. Здатність оцінювати потенціал культурних та креативних індустрій у підтримці сталого повоєнного відновлення індустрії туризму, розуміти технології монетизації креативних проєктів через туризм</p> <p>СК 24. Здатність розробляти перспективні туристичні стратегії, використовувати інноваційні підходи, спрямовані на прискорення відновлення підприємств галузі туризму, прискорення переходу до «зелених» та цифрових технологій, адаптацію до майбутніх викликів.</p> <p>СК 25. Здатність до співробітництва з учасниками туристичної екосистеми з метою реагування та адаптації на події, обмінюватися інформацією та досвідом, розвивати розуміння ризиків та можливостей.</p> <p>СК 26. Здатність досягати розвиток туризму шляхом його інтеграції в стратегії економічного та регіонального розвитку, забезпечувати конкурентні переваги підприємств на основі розвитку ланцюгів створення вартості.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>ПР01</p>	<p>Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.</p>
<p>ПР02</p>	<p>Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної</p>

	діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
ПР03	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
ПР04	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
ПР05	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
ПР06	Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
ПР07	Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
ПР08	Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
ПР09	Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
ПР10	Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
ПР11	Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
ПР12	Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.
ПР13	Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
ПР14	Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
ПР15	Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
ПР16	Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
ПР17	Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
ПР18	Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
ПР19	Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
ПР20	Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПР21	Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
ПР22	Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.
Передбачені робочою групою:	
ПР23	Використовувати українську та іноземні мови в усному та письмовому професійному спілкуванні, а також для організації ефективної міжкультурної комунікації; правильно використовувати систему мовних та мовленнєвих норм та правильно обирати комунікативну поведінку – таку, яка є адекватною ситуації спілкування.
ПР 24	Здійснювати мовну діяльність державною та іноземними мовами відповідно до цілей і ситуації спілкування в рамках професійної діяльності.

ПР 25	Знання ролі та функцій міжнародних організацій у формуванні і реалізації концепції інформаційного суспільства як чинника міжнародного розвитку.
ПР 26	Застосовувати інструменти сектору культурних та креативних індустрій для реалізації туристичних проєктів на стропромислових об'єктах, у постраждалих внаслідок російської агресії територіях та громадах.
ПР 27	Виявляти вуглецеву грамотність, сприяти спроможності малих та середніх підприємств нарощувати використання цифрових інструментів як ключ до підвищення конкурентоспроможності і сприяння переходу до «зеленої» економіки.
ПР 28	Розробляти інноваційні рішення щодо розширення можливостей вибору екологічно чистих подорожей і допомагати підприємствам зменшувати свій вплив на навколишнє середовище.
ПР 29	Заохочувати диверсифікацію всіх складових туристичної екосистеми з метою підвищення її сталості та захисту від потенційних потрясінь.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>Характеристика кадрового забезпечення:</p> <p>Навчання за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація » забезпечує випускова кафедра туристичного бізнесу та країнознавства. Навчальний процес на випусковій кафедрі туристичного бізнесу та країнознавства забезпечують 32 викладача, на постійній основі та засадах внутрішнього сумісництва зайнято 28 (87,5 %) викладачів, 4 (12,5%) – за сумісництвом.</p> <p>З них:</p> <ul style="list-style-type: none"> докторів наук, професорів – 5 осіб (16 %); кандидатів наук, доцентів – 20 осіб (62 %); старших викладачів – 6 осіб (19 %); викладачів – 1 особа (3 %). <p>Усі викладачі кафедри за останні 5 років підвищили кваліфікацію шляхом захисту кандидатських дисертацій, стажування, закінчення відповідних курсів, написання підручників, навчальних посібників, монографій.</p> <p>Забезпечення кадрами вищої кваліфікації для підготовки бакалаврів за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» становить 29 викладачів, зокрема: докторів наук, професорів – 17 %, кандидатів наук, доцентів – 76 %. На постійній основі та засадах внутрішнього сумісництва у навчальному процесі зайнято 96,5 % викладачів.</p>
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Наявність матеріально-технічного забезпечення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приміщення для проведення навчальних занять та контрольних заходів – 2,4 кв. метрів на одну особу. 2. Мультимедійне обладнання для одночасного використання в навчальних аудиторіях – не ніж 30% від потреби. 3. Бібліотека, у тому числі читальний зал. 4. Пункт харчування, актовий зал, спортивний зал. 5. Гуртожиток – 100% від мінімальної потреби.

	<p>6. Комп'ютерні робочі місця, лабораторії, обладнання, устаткування, що необхідні для виконання освітньої програми.</p> <p>7. Організаційно-інформаційний центр туристичного бізнесу.</p> <p>8. Спеціалізовані лабораторії: лабораторія технології продукції ресторанного господарства, лабораторія ресторанного обслуговування та інші.</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p><i>Наявність інформаційного забезпечення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді – не менш як чотири найменування. 2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. 3. Офіційний веб-сайт закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація). 4. Електронний ресурс закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану. <p><i>Наявність навчально-методичного забезпечення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчальний план. 2. Робоча програма з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі опис навчальної дисципліни, результати навчання, програма, тематичний план навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті. 3. Комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, післяатестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни. 4. Програма практичної підготовки (наскрізна програма практик), робочі програми практик. 5. Навчальні матеріали з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій згідно з переліком рекомендованої літератури з розрахунку один примірник на п'ять осіб фактичного контингенту студентів або їх наявність в електронній формі для необмеженої кількості користувачів.

	6. Методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Університет має багато зарубіжних партнерів, з якими підписані двосторонні договори та протоколи про наміри https://karazin.ua/mizhnarodna-diialnist/partneri-1/</p> <p>В університеті діє Управління міжнародних відносин, в рамках якого функціонує відділ міжнародних програм та академічної мобільності.</p> <p>Інформація про актуальні програми представлена на сайті: https://karazin.ua/mizhnarodna-diialnist/upravlinnia-mizhnarodnykh-vidnosyn-u/</p> <p>Каразінський університет є активним учасником грантової програми ЄС Еразмус+. Програма передбачає співпрацю з європейськими університетами задля взаємного обміну студентами, аспірантами, викладачами та співробітниками закладів вищої освіти. Навчання або викладання можливе у різних галузях знань.</p> <p>На факультеті реалізується Модуль Жана Моне «Стале мислення та підприємництво» (StepUp-101080031) та Модуль Жана Моне «Бізнес-моделі для сталого розвитку: виклики та цифрова трансформація» (BeSustainAble-101085651).</p> <p>Університет активно бере участь в програмі німецьких академічних обмінів DAAD.</p> <p>Кафедра співпрацює з професором Швейцарської школи бізнесу та готельного менеджменту Магді Аталла.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачає

2. Перелік компонент освітньо-професійної /наукової програми та їх логічна послідовність

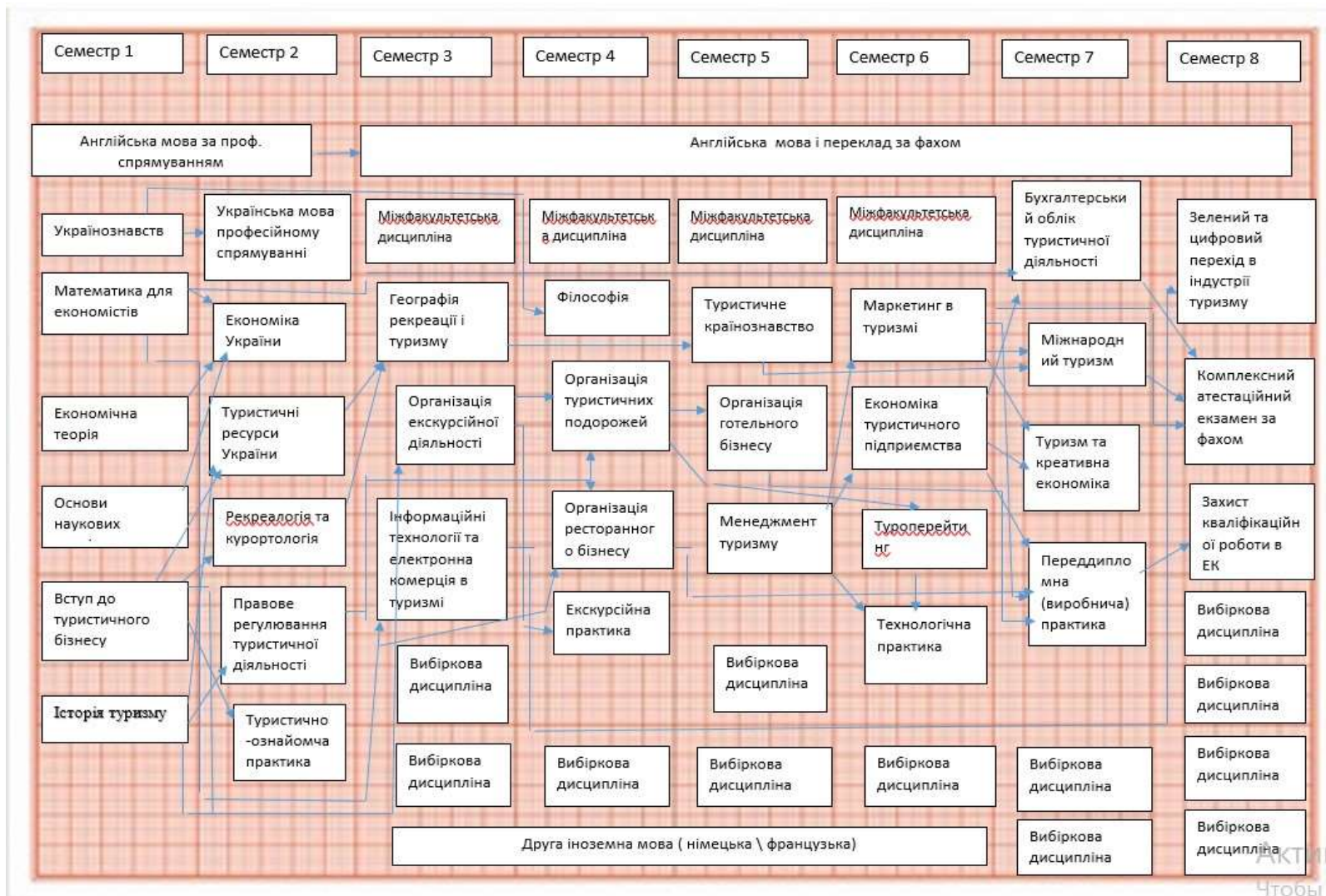
2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК1.	Українознавство	3	Екзамен
ОК 2.	Англійська мова за проф. спрямуванням	10 (5+5)	Залік, Екзамен
ОК 3.	Математика для економістів	4	Залік
ОК 4.	Економічна теорія	5	Екзамен
ОК 5.	Основи наукових досліджень	3	Залік
ОК 6.	Вступ до туристичного бізнесу	5	Екзамен
ОК 7.	Історія туризму	5	Екзамен
ОК 8.	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК 9.	Економіка України	4	Залік
ОК 10.	Туристичні ресурси України	5	Екзамен
ОК 11.	Рекреалогія та курортологія	4	Залік
ОК 12.	Правове регулювання туристичної діяльності	4	Екзамен
ОК 13.	Друга іноземна мова (німецька / французька)	12(3+3+3+3)	Екзамен Екзамен Екзамен Екзамен
ОК 14.	Філософія	3	Екзамен
ОК 15.	Географія рекреації та туризму	3	Екзамен
ОК 16.	Організація туристичних подорожей	5	Екзамен
ОК 17.	Організація екскурсійної діяльності	5	Екзамен
ОК 18.	Інформаційні технології та електронна комерція в туризмі	3	Екзамен
ОК 19.	Англійська мова і переклад за фахом	23 (4+4+3+3+4+5)	Залік Залік Залік Залік Екзамен
ОК 20.	Організація ресторанного бізнесу	4	Екзамен
ОК 21.	Туристичне країнознавство	4	Екзамен
ОК 22.	Організація готельного бізнесу	4	Екзамен
ОК 23.	Менеджмент туризму	4	Екзамен
ОК 24.	Економіка туристичного підприємства	4	Екзамен
ОК 25.	Маркетинг в туризмі	5	Екзамен

ОК 26.	Туроперейтинг	4	Екзамен
ОК 27.	Бухгалтерський облік туристичної діяльності	4	Екзамен
ОК 28.	Міжнародний туризм	5	Екзамен
ОК 29.	Туризм та креативна економіка	4	Екзамен
ОК 30.	Зелений та цифровий перехід в індустрії туризму	4	Екзамен
ОК 31.	Туристично-ознайомча практика	5	Залік
ОК 32.	Екскурсійна практика	5	Залік
ОК 33.	Технологічна практика	5	Залік
ОК 34.	Переддипломна (виробнича) практика	5	Залік
ОК 35.	Підготовка кваліфікаційної роботи	5	
	Захист кваліфікаційної роботи в ЕК		
ОК36.	Комплексний атестаційний екзамен за фахом «Туризм і рекреація»		Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		180	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1.	Міжфакультетська дисципліна 1	3	Залік
ВК 2.	Міжфакультетська дисципліна 2	3	Залік
ВК 3.	Міжфакультетська дисципліна 3	3	Залік
ВК 4.	Міжфакультетська дисципліна 4	3	Залік
Загальний обсяг		12	
Вибіркові дисципліни на факультеті			
ВК 5.	Вибіркова дисципліна 1	4	Залік
ВК 6.	Вибіркова дисципліна 2	4	Залік
ВК 7.	Вибіркова дисципліна 3	4	Залік
ВК 8.	Вибіркова дисципліна 4	4	Залік
ВК 9.	Вибіркова дисципліна 5	4	Залік
ВК 10.	Вибіркова дисципліна 6	4	Залік
ВК 11.	Вибіркова дисципліна 7	4	Залік
ВК 12.	Вибіркова дисципліна 8	4	Залік
ВК 13.	Вибіркова дисципліна 9	4	Залік
ВК 14.	Вибіркова дисципліна 10	4	Залік
ВК 15.	Вибіркова дисципліна 11	4	Залік
ВК 16.	Вибіркова дисципліна 12	4	Залік
Загальний обсяг		48	
Загальний обсяг вибірових дисциплін		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Метою атестації є встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти певного рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньо-професійної програми та тимчасового стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»

Атестація осіб, які здобувають ступінь вищої освіти бакалавр з туризму і рекреації здійснюється екзаменаційною комісією після повного виконання навчального плану за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація», освітньою програмою «Туристичний бізнес».

Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Система атестації включає:

1. Комплексний атестаційний екзамен за фахом «Туризм і рекреації»
2. Захист в ЕК кваліфікаційної роботи.

Зміст кваліфікаційної роботи повинен відповідати конкретним професійним та соціально-професійним завданням. Випускні кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти проходять перевірку на відсутність академічного плагіату (відповідно до вимог «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» та «Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів», введеного в дію наказом ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна на підставі рішення екзаменаційної комісії присвоює особі, яка успішно виконала освітню програму підготовки бакалавра за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» ступінь вищої освіти бакалавр, освітню кваліфікацію: бакалавр з туризму і рекреації, туристичний бізнес.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	
ЗК 01	+											+		+																+	+						
ЗК 02	+					+	+			+	+			+		+	+												+		+	+	+				+
ЗК 03												+		+						+		+		+		+	+						+				
ЗК 04	+		+	+	+				+														+		+				+					+	+	+	
ЗК 05										+	+				+		+	+											+		+	+	+				
ЗК 06		+	+	+	+				+				+	+				+	+		+		+	+	+		+								+	+	
ЗК 07		+										+	+						+										+								
ЗК 08																+		+									+			+							+
ЗК 09					+		+																	+			+										+
ЗК 10	+							+								+																				+	+
ЗК 11		+											+					+																		+	
ЗК 12		+											+					+					+											+			
ЗК 13															+	+				+			+										+	+			+
ЗК 14					+				+								+			+			+						+			+					
ЗК 15					+						+					+	+			+		+					+	+									
ЗК 16		+											+				+		+		+		+											+			

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дискрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	+	+	+	+
ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	+	+	+	+
ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо		+	+	+
ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу		+		+
ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища		+		+
ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	+	+	+	+
ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті		+	+	+
ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	+	+	+	
ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми	+	+		+
ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	+	+	+	
ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою	+	+	+	
ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії		+	+	+
ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом		+		+
ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно		+	+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
СК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності	+		+	

СК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		+		+
СК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій	+	+		+
СК 04.Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління	+	+	+	+
СК 05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів	+	+		+
СК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)	+	+	+	+
СК 07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту	+	+	+	+
СК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем	+	+	+	+
СК 09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах	+	+	+	+
СК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал	+	+		+
СК 11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку	+	+	+	
СК 12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу	+	+	+	
СК 13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації		+	+	
СК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці	+	+	+	+
СК 15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства	+	+		+
СК 16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу		+		+

